

Krišťáľová noc :)

Protižidovské **pogromy** na území **Nemecka**, Rakúska a časti Československa, ktoré sa uskutočnili v noci z 9. na 10. novembra 1938.

Podnetom na ne sa stala vražda nacistického diplomata v Paríži Ernsta vom Ratha (1909-1938), ktorého 9. novembra 1938 zastrelil 17-ročný poľský Žid Herschel Grynszpan (1921-1944). Motívom jeho činu bola októbrová deportácia asi 15000 poľských Židov z Nemecka, medzi ktorými bola aj jeho rodina. Vražda diplomata bola vlastne omylom: Grynszpan, ktorý žil od roku 1936 v Paríži, chcel podľa neskorších vlastných vyjadrení pôvodne zabiť ríšskeho veľvyslanca.

V dôsledku Krišťáľovej noci prišlo o život 96 Židov, stovky ďalších utrpeli zranenia, vyše 1000 **synagóg** zhorelo, okolo 7500 židovských obchodov bolo zničených, poškodené boli cintoríny i školy a 30000 Židov bolo zatknutých a poslaných do **koncentračných táborov**.

Aj keď nacistické vedenie tvrdilo, že pogrom nebol nijako zorganizovaný - samotní Židia údajne vyvolali spravodlivý hnev ľudu, sám ríšsky kancelár **Adolf Hitler** (1889-1945) rozhodol, že pokiaľ sa výtržnosti proti Židom budú šíriť, nemajú sa proti nim podnikať žiadne kroky. A nacisti to pochopili tak, že sa majú stať ich organizátormi.

Na porade 12. novembra 1938, ktorej predsedal **Hermann Göring** (1893-1946), nemeckí Židia dostali pokutu v sume jednej miliardy mariek. Zároveň dostali príkaz odstrániť spôsobené škody a uviesť ulice do pôvodného stavu.

Nacisti využili Krišťáľovú noc na urýchlenú nútenú arizáciu židovského majetku a realizáciu ďalších protižidovských opatrení. Krišťáľová noc je označovaná ako začiatok **holokaustu**.

Tieto udalosti si ľudia na svete pripomínajú ako Medzinárodný deň boja proti **fašizmu**, rasizmu a antisemitizmu.

Synagóga v Hannoveri, zapálená počas Krišťálovej noci

Zdroje

Prevzaté a upravené z:

- <https://www.uzzno.sk/kristalova-noc-zaciatok-holokaustu-0>,
- <https://www.unitedlife.sk/kristalova-noc-a-zaciatok-konca-zidov/>.